

Παναγία και Εκκλησία

Ορθοδοξία / Θεοτόκος

Αρχιμανδρίτης π. Ιάκωβος Κανάκης, Δρ. Θεολογίας

Δεν είναι η Παναγία μία απλή γυναίκα, ούτε όμως και μία θεότητα, είναι μία ξεχωριστή ύπαρξη την οποία διάλεξε ο Θεός να γίνει μητέρα Του και κατ' επέκταση, μητέρα της οικουμένης. Στην περίοδο των Χριστουγέννων που σιγά σιγά οδεύουμε, ο θεολογικός λόγος στρέφεται δικαίως γύρω από το Πρόσωπο του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού. Όμως μια ημέρα μετά από τα Χριστούγεννα εορτάζουμε την Σύναξη της Θεοτόκου, την από κοινού δηλαδή σύναξη των πιστών, προκειμένου να εορτάσουμε το πρόσωπο εκείνο που «έφερε» τον Χριστό, δηλαδή την Παναγία.

Η σχέση του Ιησού με την Μαρία είναι μοναδική, αφού η Θεοτόκος, μόνη αυτή, είναι μητέρα Του και δούλη Του. Δέχθηκε, απαντώντας στον αρχαγγελικό χαιρετισμό, να υπηρετήσει το μυστήριο της Σαρκώσεως. Γεννά τον Θεό, αντιπροσωπεύοντας τον λαό και συνάπτοντας μαζί Του μία νέα Διαθήκη. Δεν είναι ένα σύμβολο, είναι ένα πρόσωπο, που προσφέρει στα σπλάχνα της την ανθρώπινη φύση στο Χριστό, αφού αυτό ήταν το μόνο που ο Χριστός δεν είχε έως τότε. Κανονικός άνθρωπος αυτή λοιπόν, κανονικός και τέλειος άνθρωπος ο Χριστός, τον

οποίο κυοφορεύ.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας την χαρακτηρίζουν «Δεύτερη Εύα» ή «Νέα Εύα», αφού το «γένοιτο» πού είπε εξαφάνισε την «πρώτη κατάρα» και άνοιξε τον δρόμο της Θεοκοινωνίας και πάλι με τον «νέο Αδάμ». Όμως και κάτι άλλο γίνεται με την εκούσια υπακοή της Παναγίας. Η ταύτισή της με την Εκκλησία. Εκκλησία και Μαρία παραλληλίζονται και ταυτίζονται γύρω από το κοινό Μυστήριο της Σαρκώσεως. Πρόκειται για ένα μυστήριο μητρότητας και υιοθεσίας συνάμα, το οποίο ενεργεί το Άγιο Πνεύμα (Μτ. 1,20. Λκ. 1,35). Αυτό πραγματοποιείται αναφορικά με τον Χριστό (Λκ. 1,31. Απ. 12,5), αλλά και αναφορικά με τα μέλη του Σώματός Του (Ιω.19,26), κατά τον καθηγητή Αγουρίδη.

Ας δούμε πιο συγκεκριμένα την σχέση αυτών των δύο, Παναγίας και Εκκλησίας.

Είναι, όπως αναφέρθηκε, άρρηκτη η σχέση μεταξύ των δύο αυτών, αφού μέσω της Θεοτόκου έγινε ο Θεός «υιός ανθρώπου» και έτσι κατέστη αδελφός και φίλος όλων των ανθρώπων. Ο ίδιος είναι η κεφαλή της Εκκλησίας στην οποία όλοι εμείς είμαστε μέλη. Η Εκκλησία είναι το σώμα Του και ο ίδιος η κεφαλή της (Κολ.1,18). Γι' αυτό το μεγάλο θαύμα ευγνωμονούμε και τιμούμε την Παναγία, για το μεγάλο γεγονός, να μας υιοθετήσει ο Χριστός. Γι' αυτόν τον λόγο δεν λείπει η Θεοτόκος από την Εκκλησία, από την λατρεία, από την υμνολογία, από την αγιογραφία, από την καθημερινή μας προσευχητική κοινωνία μαζί της. Μητέρα Εκκλησία και Μητέρα Παναγία παραλληλίζονται και εν τίνι μέτρο ταυτίζονται, αφού ο Χριστός

είναι η ουσία και το κέντρο και των δύο. Μέσα στην κοιλία της Θεοτόκου βρίσκεται ο Χριστός, αλλά και μέσα στην Εκκλησία, πού μοιάζει με κοιλιά, βρίσκουμε τον Χριστό. Και οι δύο μας δίνουν τον Χριστό σεσαρκωμένο, τέλειο θεό και τέλειο άνθρωπο.

Η Εκκλησία είναι η Νύμφη του Χριστού (Εφ. 5,32), μια νύμφη που είναι παρθένος και πού «χτίστηκε» επάνω στην Παρθένο Μαρία. Νύμφη Χριστού έτσι καλείται να γίνει και κάθε πιστός που θέλει να ενωθεί με τον Χριστό. Ο απόστολος των Εθνών Παύλος το σημειώνει αυτό απευθυνόμενος προς τους Θεσσαλονικείς λέγοντας : « Σας ζηλεύω με θεϊκή ζήλια, γιατί σας αρραβώνιασα μ' έναν άνδρα, τον Χριστό, για να σας παρουσιάσω σ' αυτόν σαν αγνή παρθένο» (Β΄Κορ. 11,2).

<http://bit.ly/2yJFhIU>